

Autor: Zbigniew Zaniewicz

TEST PRZED PRÓBNĄ MATURĄ 2007

PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY Z GEOGRAFII

Arkusz II

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy: 120 minut

ARKUSZ II

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. W rozwiązaniach zadań przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Podczas egzaminu możesz korzystać z ołówka i gumki (wyłącznie do rysunków), linijki, lupy oraz kalkulatora.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **50 punktów**.

 **OPERON**
WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE

Zadanie 27. (3 pkt)

Wyjaśnij, czym różnią się:

a) zenit od nadiru

.....

b) planeta od planetoidy

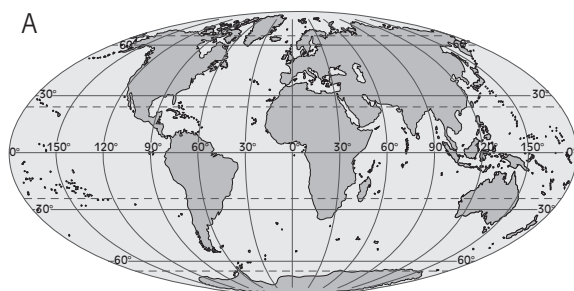
.....

Zadanie 28. (3 pkt)

Rysunki przedstawiają odwzorowania Mollweidego i Mercatora.

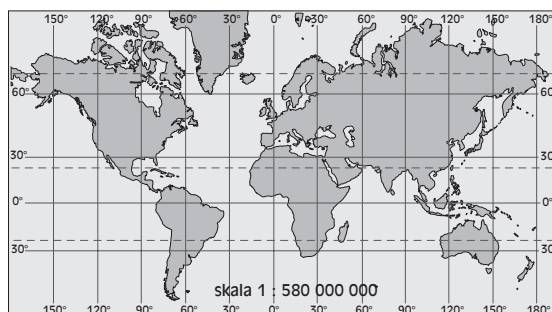
a) Podkreśl siatki, w których zostały zniekształcone następujące elementy:

A



skala 1 : 470 000 000

B



skala 1 : 580 000 000

- kąty – Mollweidego/Mercatora
- powierzchnia – Mollweidego/Mercatora
- odległości – Mollweidego/Mercatora

b) Porównaj kształt południków i równoleżników w obu siatkach.

Siatka	Kształt	
	południków	równoleżników
Mollweidego		
Mercatora		

c) Która z przedstawionych siatek znalazła szerokie zastosowanie w nawigacji morskiej?

.....

Zadanie 29. (2 pkt)

Uzasadnij, w jaki sposób bryzy dzienna i nocna mogą być wykorzystywane przez rybaków pływających żaglówkami.

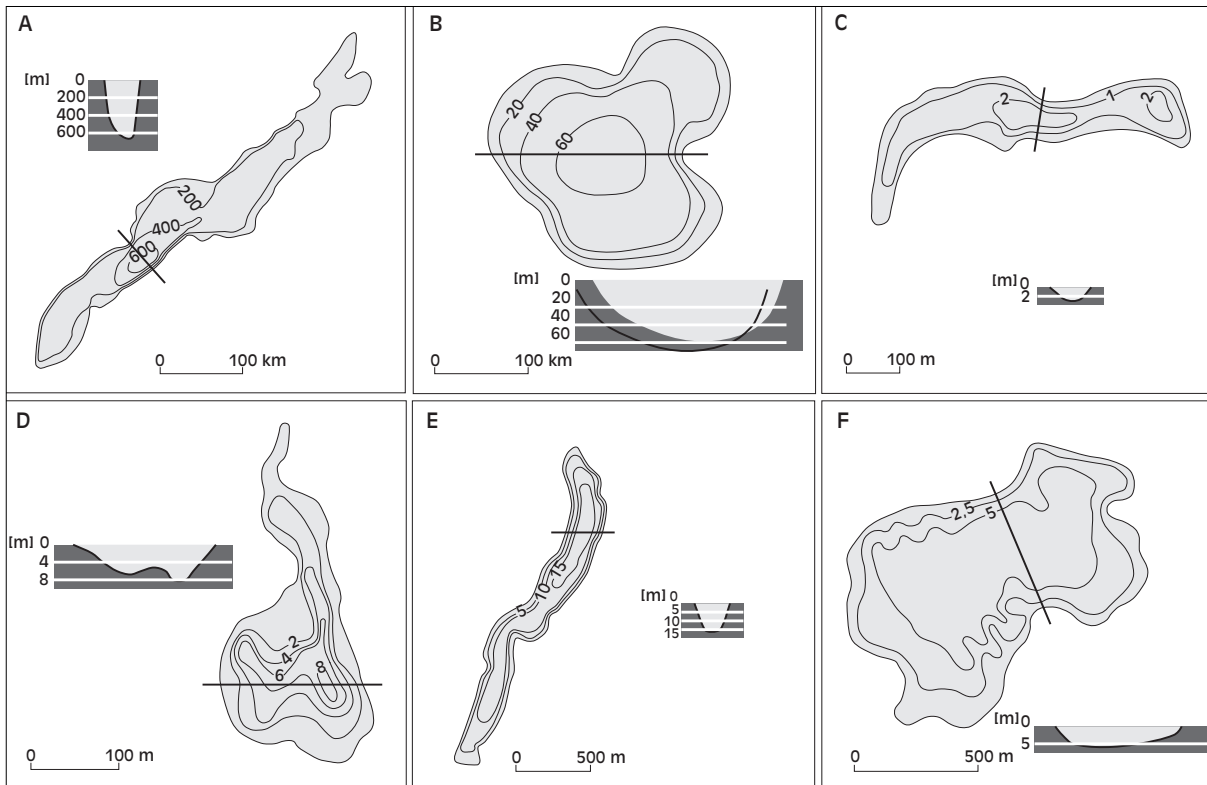
.....

.....

.....

Zadanie 30. (2 pkt)

Poniżej podano plany batymetryczne różnych typów genetycznych jezior.



a) Napisz, który z planów batymetrycznych przedstawia jezioro polodowcowe – morenowe.

b) Wybierz spośród dziesięciu największych polskich jezior dwa przykłady zbiorników należących do tego typu.

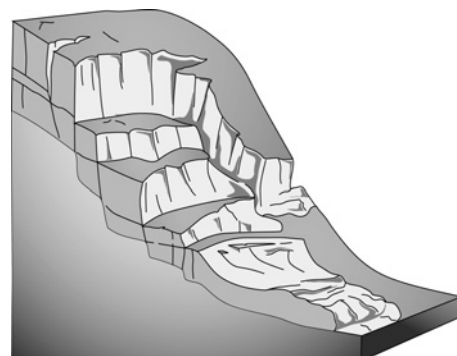
1.
2.

Zadanie 31. (3 pkt)

Rozpoznaj przedstawiony na rycinie proces, podaj jego przyczynę i wskaż dwa problemy związane z zagospodarowaniem rolniczym obszarów zagrożonych tym procesem.

- a) proces:
- b) przyczyna procesu:
- c) problemy związane z zagospodarowaniem rolniczym:

1.
2.



Zadanie 32. (2 pkt)

Rycina pokazuje charakterystyczne ostańce krasowe z obszaru Chin. Napisz, jak nazywa się tego rodzaju forma rzeźby krasowej oraz przedstaw sposób jej powstawania.

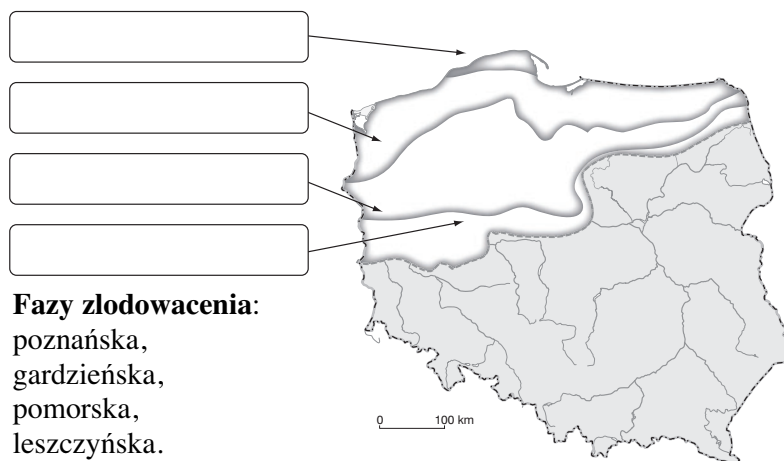


Nazwa form krasowych:

Sposób powstawania:
.....

Zadanie 33. (2 pkt)

Przeanalizuj mapę przedstawiającą zasięgi faz zlodowacenia Wisły, a następnie przyporządkuj wszystkim fazom ich nazwy.

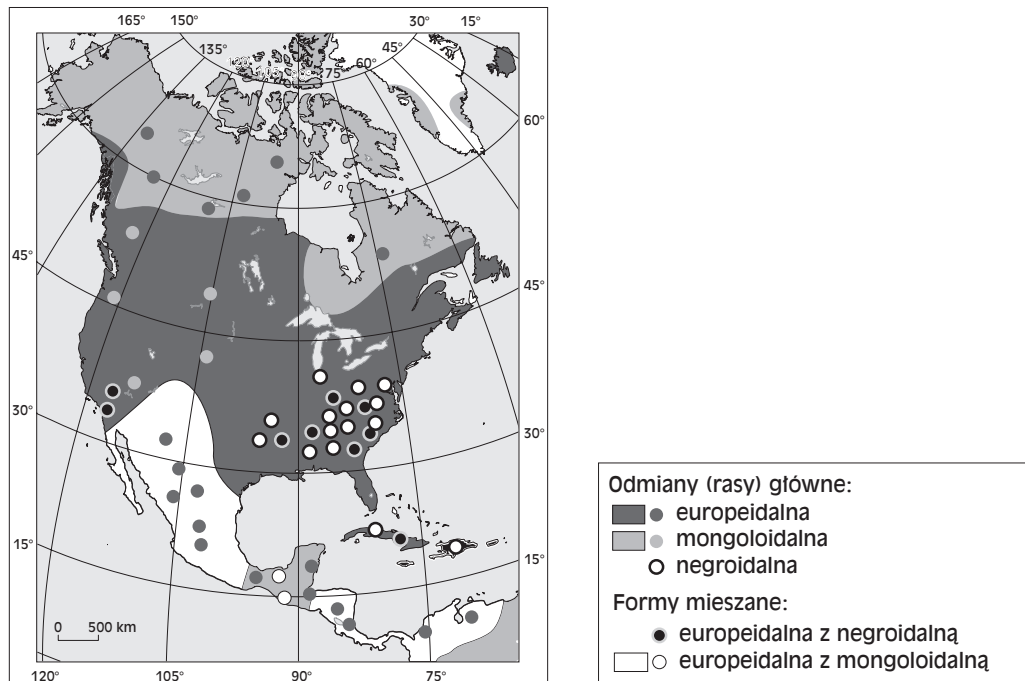
**Zadanie 34. (3 pkt)**

Uzupełnij schemat zależności klimatyczno-roślinno-glebowej.

Klimat	→ Szata roślinna	→ Gleby
umiarkowany morski
.....	tajga
.....	czerwonoziemy

Zadanie 35. (2 pkt)

Na podstawie mapy ilustrującej rozmieszczenie odmian gatunku ludzkiego w Ameryce Północnej wykonaj polecenia.



a) Podaj trzy ważne przyczyny, które wpłynęły na takie zróżnicowanie ras na tym kontynencie.

1.
2.

b) Uzasadnij obecność odmian mieszanych w południowej części Stanów Zjednoczonych.

-
-
-
-
-

Zadanie 36. (3 pkt)

Wyjaśnij na przykładzie migracji Polaków w ostatnich latach pojęcie „drenażu mózgów”. Wskaż jego dwie konsekwencje oraz dwa kierunki (państwa) tego typu migracji.

Pojęcie:

Konsekwencje:

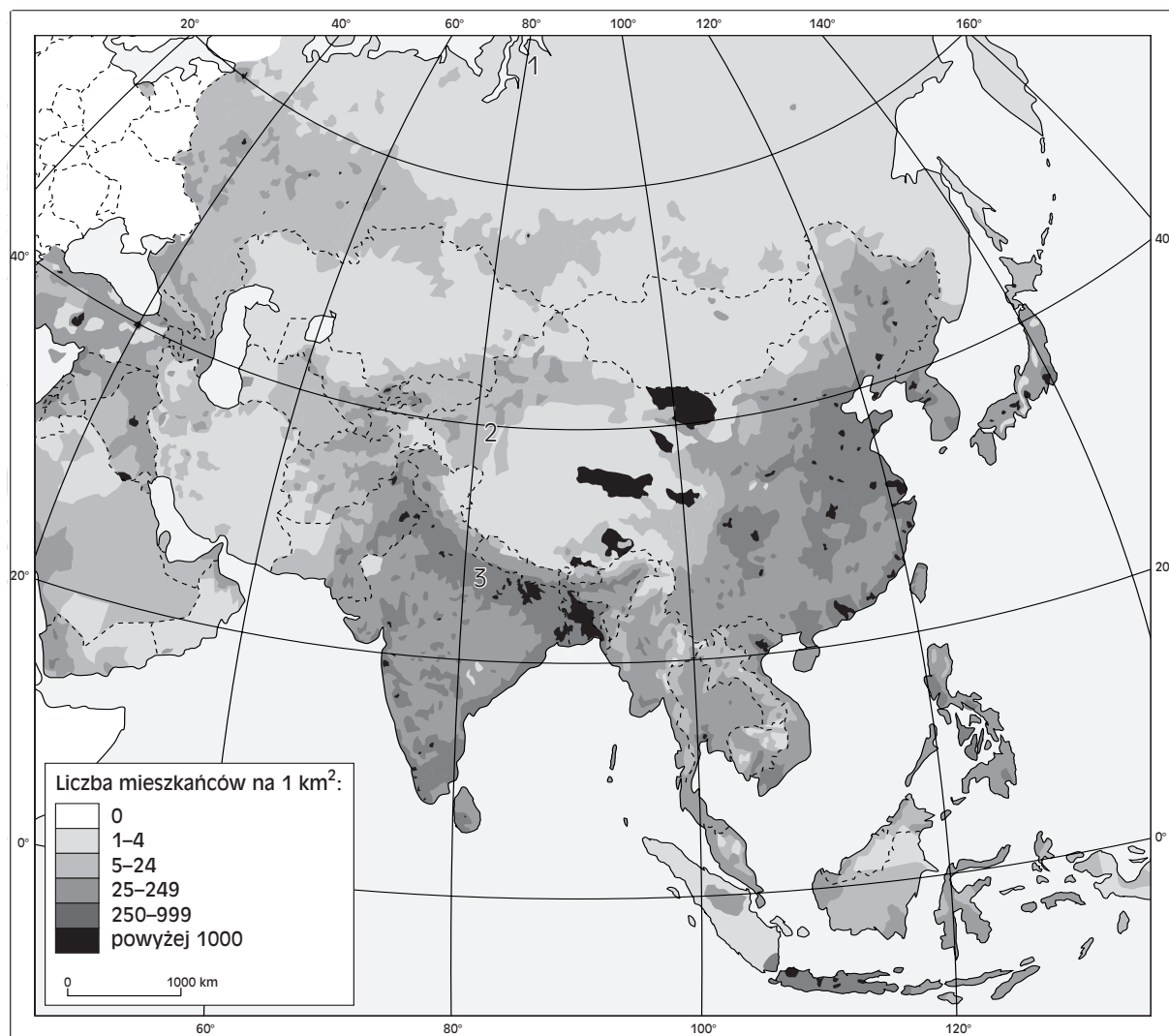
1.
2.

Kierunki migracji:

1.
2.

Zadanie 37. (3 pkt)

Na podstawie mapy gęstości zaludnienia w Azji uzupełnij tabelę przedstawiającą gęstość zaludnienia wzdłuż południka 80°E.



Lp.	Nazwa regionu	Gęstość zaludnienia (os. / km ²)	Rodzaj bariery lub atrakcji osadniczej
1.	Półwysep Gydański		
2.	Kotlina Kaszgarska		
3.	Nizina Gangesu		

Zadanie 38. (2 pkt)

Na podstawie cech ludności Australii oraz jej historii, wyjaśnij dlaczego mówimy o społeczeństwie, a nie o narodzie tego kraju.

.....

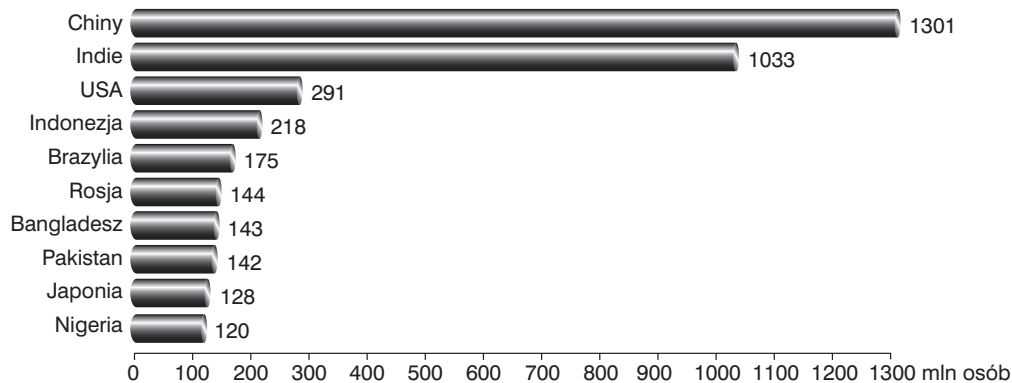
.....

.....

.....

Zadanie 39. (2 pkt)

Wykres przedstawia przykładowe wielkości populacji (w mln osób) w 2002 r.



a) Podaj nazwę kontynentu, na którym znajduje się największa liczba najludniejszych państw świata.

b) Na podstawie własnej wiedzy wyjaśnij przyczynę zmniejszającej się dynamiki wzrostu liczby ludności Chin i stosunkowo wysokiej dynamiki wzrostu ludności w USA.

Zadanie 40. (2 pkt)

Rozpoznaj rośliny uprawne, których dotyczą poniższe opisy.

- a) Jest to roślina cukrodajna uprawiana głównie w Ameryce Środkowej i południowej.
- b) Mówi się o niej, że „głowę lubi trzymać w słońcu, a stopy w wodzie”. Największy światowy producent tej rośliny, prawie w całości konsumuje swoje krajowe zbiory.
- c) Nawadnianie upraw tej włóknistej rośliny wodami rzek Syr-Darii i Amu-Darii doprowadziło do klęski ekologicznej Jeziora Aralskiego.

Zadanie 41. (1 pkt)

Spośród podanych okręgów przemysłowych zakreśl te, które rozwinęły się dzięki wydobywaniu węgla kamiennego:

- a) uralski
 b) doniecki
 c) Silicon Valley
 d) M4 Corridor
 e) Droga 128 k. Bostonu
 f) Jokohama–Tokio–Kawasaki–Chiba
 g) górnośląski

Zadanie 42. (1 pkt)

Wymień nazwy dwóch polskich hut żelaza. Podaj miejscowości, w których się znajdują.

1.
2.

Zadanie 43. (2 pkt)

Na podstawie wykresu przedstawiającego źródła energii elektrycznej w Polsce dokonaj oceny wraz z uzasadnieniem przemysłu energetycznego w kraju pod kątem:

a) racjonalnej gospodarki zasobami mineralnymi

.....

.....

.....

.....

b) jego wpływu na stan środowiska

.....

.....

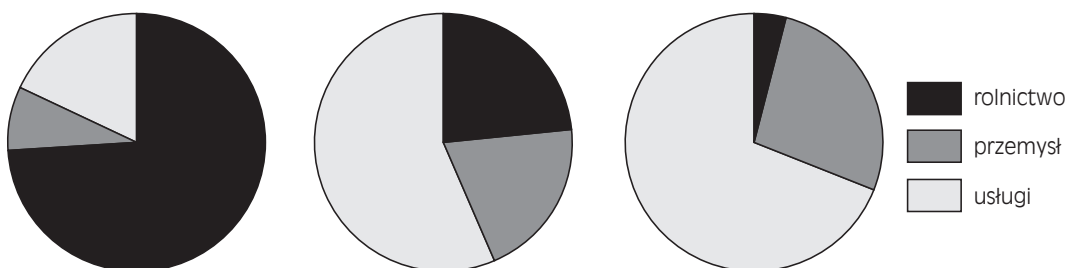
.....

.....

.....

Zadanie 44. (2 pkt)

Wykresy przedstawiają strukturę zatrudnienia według sektorów gospodarki w trzech państwach: Brazylii (A), Etiopii (B), Danii (C).



1. 2. 3.

a) Przyporządkuj struktury zatrudnienia odpowiednim państwom, podpisując ryciny symbolami A, B i C.

b) Każdemu z tych państw przyporządkuj stopień rozwoju gospodarczego (wysoki, średni i niski).

1.
2.
3.

Zadanie 45. (2 pkt)

Oznacz literą P – zdania prawdziwe, literą B – błędne.

- a) Pomimo szybkiego rozwoju usług w Polsce, w porównaniu z krajami Europy Zachodniej wciąż mówimy o „niedorozwoju” usług w naszym kraju.
- b) Największe znaczenie w przewozie ładunków w Polsce ma wciąż transport kolejowy.
- c) Długość linii kolejowych w Polsce w ostatnim dziesięcioleciu systematycznie rośnie.
- d) Większość polskiej floty handlowej zarejestrowana jest pod obcymi, tak zwanymi tanimi banderami.

Zadanie 46. (2 pkt)

Odpowiedz na pytania na podstawie mapy przedstawiającej specjalne strefy ekonomiczne w Polsce w 2003 r.



- a) Jaki jest główny cel powoływania specjalnych stref ekonomicznych? Uzasadnij konieczność tworzenia tych stref na konkretnym przykładzie.

.....

.....

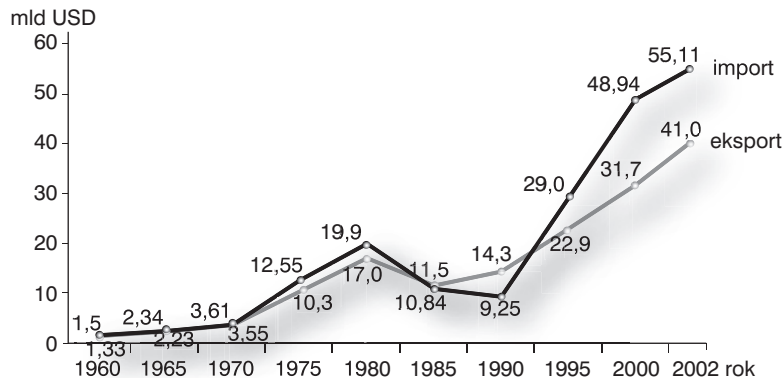
.....

- b) Jakie działania podejmuje państwo w obrębie specjalnych stref ekonomicznych, które ułatwiają napływ prywatnego kapitału? Podaj dwa przykłady takich działań.

1.
2.

Zadanie 47. (2 pkt)

Korzystając z wykresu, oblicz saldo bilansu handlowego Polski w roku:



a) 1990

b) 2002

Sformułuj wniosek wynikający z porównania wysokości tych dwóch sald.

.....

.....

Zadanie 48. (2 pkt)

Uzasadnij twierdzenie na podstawie dwóch konkretnych przykładów, że wskaźnik urbanizacji państw świata nie jest dobrym miernikiem wskazującym na stopień rozwoju społeczno-gospodarczego krajów. Uzasadnienie:

.....

Przykłady:

1.

2.

Zadanie 49. (2 pkt)

Wymień i scharakteryzuj problemy globalne dotyczące:

a) atmosfery

.....

.....

.....

b) hydrosfery

.....

.....

.....